

Kutsal aile!

Bahadır Baruter, 13 Eylül'de açılacak '**Senin Ailen Bir Yalan Yavrum**' başlıklı sergisinde '**Kutsal Aile**'yi sorguluyor. Sergi öncesi bulduğumuz Baruter'e göre aile var olmakla ilgili ciddi sorunu olan insanlar topluluğu. **Elif Ekinci S30**

'Sahte bir mutluluk

Bahadır Baruter'in 'Senin Ailen Bir Yalan Yavrurum' başlıklı sergisi 13 Eylül'de Nişantaşı x-ist'te açılıyor. Sergide aile kavramını kasvetli bir dille işleyen Baruter, "Bunlar çok şenlikli oldu, yolculuk daha karanlıklara" diyor

ELİF EKİNCİ
elif.ekinci@radikal.com.tr

Karikatürist kimliği ile tanınan Bahadır Baruter, 13 Eylül-13 Ekim tarihleri arasında Nişantaşı x-ist'te 'Senin Ailen Bir Yalan Yavrurum' başlıklı sergisiyle çıkacak karşınıza. Dijital resimlerden oluşan sergide, aile kavramını mizahi bir bakış açısı ile 'didiklemiş' Baruter. Sergideki her resim karamizahla karışık gündelik bir sahne aslında. Öyle sevgiyle kucaklanan çocuklar, sohbetin dibine vurulan aile sofraları, bağlılıkla tutulan eller filan yok bu sergide. Çünkü, mutlu aile tablolarını 'sahtelikten arındırarak' izleyiciye sunan Baruter'e göre aile, bireylerin ancak bir arada varolabileceği inancıyla inşa edilmiş, yanıltıcı bir mutluluk kaynağı aslında.

Nedir aile kavramıyla derdiniz?

Aile varolmakla ilgili ciddi sorunu olan insanlar topluluğu benim için. Fotoğraflarda hep mutlu, güler yüzlü pozlar takınırlar ama ben onun hep tam tersini görüyorum o fotoğraflarda. Derin derterli vardır aslında. Ben de dertli insanları resmetmeyi çok seviyorum. Aile bu sevdiğim ifadeleri hakkıyla verebileceğim bir alandı. Bu yüzden aile, aradığım sahneye çok uygundu. Aileyi odağa almam biraz bu yüzden. Ama bunun dışında da bir

derdim var aslında aile kavramıyla. Sahte bir mutluluk ortamı olduğunu düşünüyorum ailenin. En mutluymuş gibi gösterilen ama en öyle olmayan topluluk aile bence. Örneğin bir spor kulübü, kazandığı zaman mutludur, kaybettiği zaman mutsuz. Ya da bir asker grubu, neyse odur. Ama aile sürekli şahaneymiş gibi yapar ve en şahane olmayan şeyler ailededir. Kimse, hayır benim ailem çiçek gibidir diyemez gibime geliyor.

Sizin aileniz nasıldır peki?

Çiçek gibi! (Gülyör) Fotoğraflarda çok güzel tabii ama derinlerinde çatışmaları, kırgınlıkları, dedikodusu olan bir aile bizimki de. İnsanlar birbirlerine bağlandıkça bu artıyor. Ankaralı, bürokrat bir aileden geliyorum. Annem babam hâlâ oradalar, yaşlı ama sağlıklılar. Bir kardeşim var ama neneler, dedeler, teyzeler, kuzenler çok bizde. Kendi ailemse yalnızca iki kişilik, çocuğumuz yok. Bir flörtün devamında gibi görüyorum kendimi, aileden çok.

Sergide böyle bir ilişkiyi de aile olarak değerlendiren resimler var.

Onu da aile olarak görüyorum ama benimki çekirdek aile bile değil, o yüzden öyle söyledim. Çocukla daha kurumlaşıyor çünkü aile dediğin şey.

Eşiniz Mine Söğüt'le siz başka bir evrende yaşıyor gibisiniz. İşlerinizde karanlık, kasvetli bir hava var ama tam tersi aydınlık bir enerjiye sahipsiniz. Nasıl bir yer sizin evreniniz?

Benim bu konuda bir savım var: İnsan yaratıcılıkta eksik tarafını tamamlıyor. Yani bizde var sandıklarımızın yok aslında, kökeni var ama hayatta somutlaştırmadığımız bir dünyanın simülasyonu bunlar. Enerjim, sosyallığım, dış dünyam aydınlık ama psikolojik ve felsefi konularda vardığım noktalar karamsar ve kötümser. Mine de benim gibi, yazmaya başlayınca kapkara bir şey çıkıyor ortaya. Karanlık bir dünyayı daha hakiki buluyorum. Aynı ailedeki gibi.

Daha önce "Allah yok din yalan" karikatürünüz yüzünden 'kutsal değerlere hakaret'ten hapsiniz istenmişti. Biliyorsunuz aile de kutsaldır...

Biz de kataloğa giriş yazısı yazar-

ken fark ettik bunu. Aslında bu konu tekrar gündeme gelsin istemiyorum çünkü hâlâ e-postalar almaya devam ediyorum bu konuda. Bir de bu ara sürekli "Allahım inşallah her şey yolunda gider" modundayım, inanmıyorum zannediyorum millet ama...

Kutsal değerlere hakaret etme ya da etmemenin sınırı nedir sizce, nerede durmalı?

Başkalarının hassasiyetinin başladığı yerde durmalıyız sanıyorum.

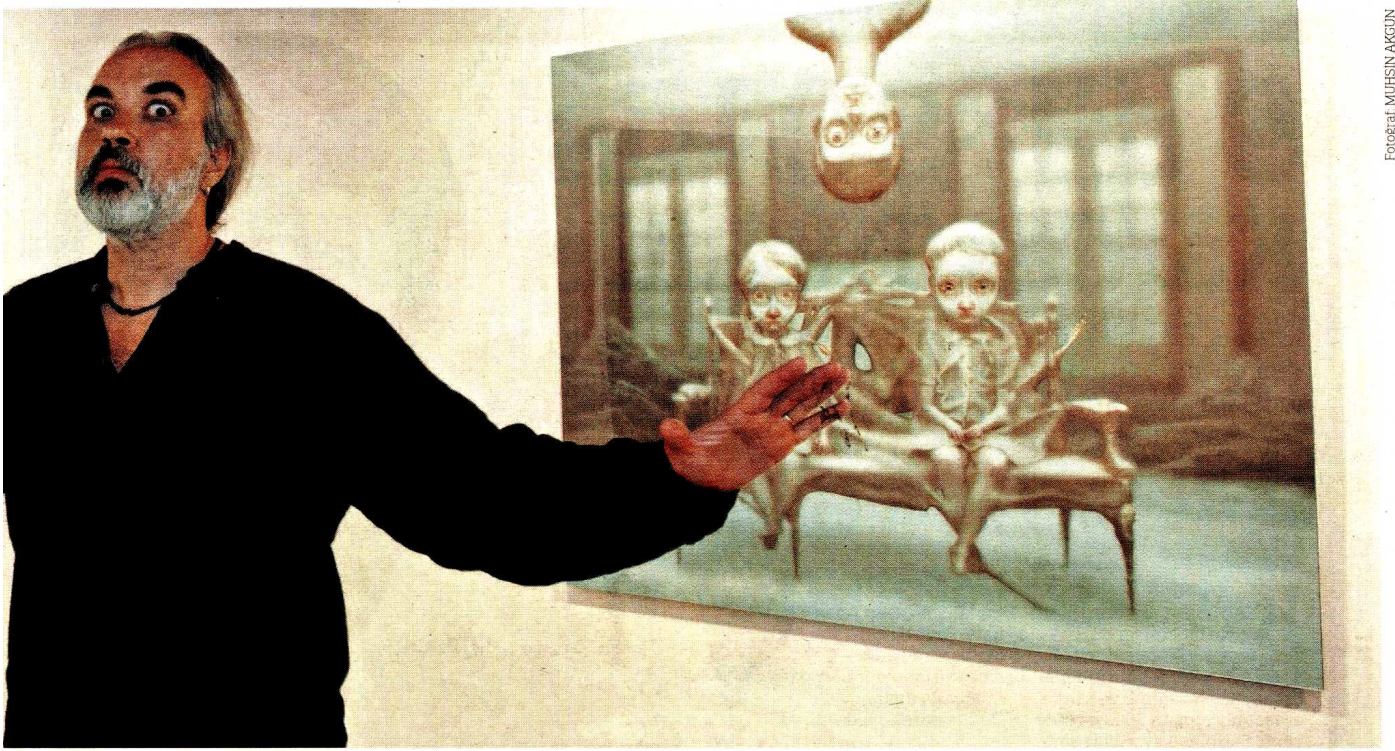
Ama söz konusu sanat olunca hassasiyet eşğini biraz düşürmek mi gerekiyor acaba?

Bu hassasiyet meselesi de artık biraz ezberler üzerinden yürüyor. Hakikaten o kadar hassas mı insanlar, bilemiyorum; zannetmiyorum.

Otosansür uyguluyor musunuz?

Bu sergiyle ilgili bir otosansür kaygım vardı o da şu: Açılışa teyzemler de gelecek! Bir aile yemeği resmi var, o

ortamıdır aile'

bizim ailenin geleneksel yemeklerinden biri aslında. Onu görüp üzülecek diye düşündüm ama düşündüm sadece, bu beni durdurmadı. Ama mizahta çok var otosansür uyguladığım noktalar.

Yani başınızın bu denli dertli hali otosansür uygulamış haliniz mi?

Tabii. Düşündüğümüz her espriyi yaptığımız zaman satılabilir ya da insanları mutlu eden bir şey olmuyor, ayıp oluyor bazen.

Egemen Bağış'ın karikatürünüzü kastederek "Onu münasip bir yerine koy" demesi de size ayıp değil miydi?

O konuda ben biraz geniş görtüşlüyüm. Ben karikatürün yapıldığı andan itibaren kamuya ait olduğunu düşünüyorum. Onu ben yaptığım andan itibaren herkes istediği gibi kullanabilir. İsteyen istediği yere koyar. Resim asla böyle bir şey değildir ama karikatür tam anlamıyla kamu

malıdır. Benim çok derinlerde bile tabusal engellerim yok sanırım.

Mutlaka vardır...

Derin ailevi tabuları bile rahatça konuşabiliyoruz. O tip sıkıntılardan uzaktayım. Sadece çıplaklar kampına gidemiyorum. (Gülüyor)

Cinsellikle ilgili bir tabu mu bu?

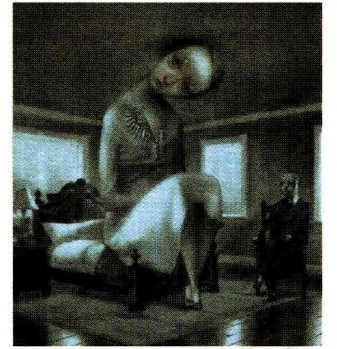
Çıplaklığı rahat yaşayabilen biri değilim. Gençliğimizde filan da öyle bir rahatlığımız olmaması herhalde. Başkalarının yanında giyinip soyunurken çok rahat edemem. Soyunamı ayıplamam ama ben rahat edemem.

Çıplaklığı çizmeyi seviyorsunuz ama...

Erotik çıplaklık değil ama benim çizdiğim. Komik çıplaklık. Kendimi de komik bulurum mesela çıplakken. Güzel vücut kadar itici bir şey yoktur bence. Düzgün bir şeydir işte, her şey yolundadır yani. Oysa komik vücut güzeldir.

Karikatür, resimin yanında daha 'hafif' kalıyor. Siz de karikatürist kimliğinizle tanınıyorsunuz, sergiye hazırlanırken resimlerinizin 'hafif' kalacağı endişesini duyduunuz mu?

Ciddiye alınmak ya da alınmak gibi bir derdim yok. Önceden çizdiğim Ruhaltı da karanlık bir işti, Uykusuzluk da öyle. Son derece ciddi ve düşünceli bir tarafı vardı o çizimlerin de. O yüzden bu dert benim için yeni değil. Karikatürün sabun köpüğü gibi gündelik hayatın içinde eriyip yok oluşu resmin ise kalıcı oluşu gibi değerleri daha önce aştım. Sergi sürecinde karikatürün çok iyi bir şey olduğunu tekrar hatırladım ve onu resimlerime kattım. Bence bu sergideki resimler de bir yanıyla karikatür. Zaten bu çağdaş sanatta, resimde hep eksik bulduğum bir şeydi. Bunu ben tamamıyormuşum gibi motive oldum.

'Kontrollü bir cesaret, yaptığımız işin gereğidir'

Yıllar içinde nasıl değişti mizahla uğraşmak, zorlaştı mı?

Son yıllarda otosansür ve muhafazakârlaşma başladı. Bunda sosyal medyanın çok canlı oluşunun da payı olduğuna inanıyorum. Artık her şey daha göz önünde. Özellikle mizah çok az bir zekâ ve birikimle bile üzerinde spekülasyon yapmaya yatkın bir konu. Mizahçı da buna çok açık çünkü sosyal bir varlık. Eskiden mizahçıları toplumu belirlerken, şimdi toplum ve sosyal medya

mizahçıları belirliyor.

Bugünkü mizah dergilerinin muhalefeti yeterli buluyor musunuz?

Asla. Benim hayalindeki mizah diliyle şimdiki arasında çok fark var. Ben Penguen'in sahiplerinden ve editörlerinden biriydim, bir süre önce ayrıldım. Ortaklarının sağduyuları ve haklı ya da haksız endişeleri yüzünden benim daha radikal ve hesapsız eğilimlerim dergiye yansımıyordu çünkü.

Hayalinizdeki mizah dili nasıl?

Daha radikal ve sert bir mizahtan yanayım. Mesela Leman dergisinin enerjisinde bunu hatırlıyorum. Zaten ben bu işi orada öğrendim. Şimdiki dergiler benim beklentilerime göre daha mülayim. Çünkü okur da bununla yetiniyor. Günümüzde okurun omurgası da biraz daha kıvraklaştı gibime geliyor. Gençliğimizin sosyalist ve marjinal eğilimleri daha eğlenceliydi. Metallica varken biz de karikatür çiziyorduk işte, öyle düştün. O aşırılığı başka bir yere çekti

kapitalizm şimdi.

Eskisine nazaran daha kolay değil hiçbir şey. Dergi binası kundalanabiliyor hâlâ mesela.

Eskiden de böyleydi. Mehmet Çağaç arabasının altında bomba arardı. Oğuz abi kapıdan çıkamazdı, ülkücülerden binlerce tehdit gelirdi, yollar kesilirdi, Gırgır okuyan çocuklar denize atılırdı. Şimdi de aynı şekilde. Ama kontrollü bir cesaret yapılan işin gereğidir. Yaptığımız iş de bunu gerektiriyor bence.